

YTTRANDE

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2022-12-09	22FMV8294-1	1.3
	Dokumentversion	Sida
		1(4)

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Er referens

Ert datum
2022-09-14

Er beteckning
Ju2022/01969

Remissvar av Säkerhetspolisens hemställan om skärpta krav på underlag vid säkerhetsprövning

Bakgrund

Säkerhetspolisen har föreslagit skärpta krav på säkerhetsprövning i säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) och i Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd (PMFS 2022:1).

FMV har granskat förslagen mot bakgrund av myndighetens uppdrag och om förslagen kan komma att påverka myndighetens verksamhet. FMV vill därför lämna följande synpunkter på förslagen i promemorian.

FMV:s synpunkter

FMV anser att det är positivt att Säkerhetspolisen lyfter problematiken med utländskt medborgarskap och andra utländska kopplingar i relation till säkerhetsprövning.

FMV tillstyrker i huvudsak Säkerhetspolisens hemställan om skärpta krav vid säkerhetsprövning. Myndigheten vill dock framföra följande synpunkter och ändringsförslag.

Förslag på tillägg i 5 kap. 2 § första stycket säkerhetsskyddsförordningen

FMV anser att Säkerhetspolisens förslag på tillägg ”uppgifter om utländskt medborgarskap eller annan anknnytning till utlandet” i 5 kap. 2 § första stycket säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) bidrar till att ge en mer heltäckande belysning av sårbarheter utifrån säkerhetsskyddsperspektiv än vad som tidigare framgått i förordningen. Med formuleringen ”annan anknnytning till utlandet” inkluderas även aspekter såsom anhöriga samt resor, ägarskap och andra kontakter, vilket FMV anser är positivt.

Förslag på tillägg i 5 kap. 2 § andra stycket säkerhetsskyddsförordningen

FMV anser att det är positivt att det i säkerhetsskyddsförordningen förtydligas att om uppgifter om den prövade inte kan verifieras så ska säkerhetsprövningen inte godkännas.

FMV anser att Säkerhetspolisens förslag på tillägg i 5 kap. 2 § andra stycket säkerhetsskyddsförordningen bör justeras. FMV föreslår att den andra meningen ska utgå, då den inte fyller någon funktion i förhållande till den efterföljande (tredje) meningen som också anger att uppgifter måste

FMV

Försvarets materielverk

115 88 Stockholm

Besöksadress: Banérgatan 62

Tel: 08-782 40 00

Fax: 08-667 57 99

registrator@fmv.se

www.fmv.se

Org.nr: 202100-0340

VAT nr: SE202100-0340-01

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2022-12-09	22FMV8294-1	1.3
	Dokumentversion	Sida
		2(4)

bedömas utifrån dess tillförlitlighet. Varifrån uppgifterna härstammar är irrelevant eftersom avsaknad av tillförlitliga uppgifter, oavsett var de härstammar från, kan utgöra hinder mot godkänd säkerhetsprövning.

Eftersom säkerhetsprövningen ska grundas på en sammantagen bedömning i det enskilda fallet, så bör även den tredje meningen i 2 § andra stycket omformuleras så att detta framgår. Vidare bör det vara upp till verksamhetsutövaren att ta ställning till om de uppgifter som inte bedöms vara tillförlitliga är av sådan betydelse eller har sådan relevans för säkerhetsprövningen att de ska utgöra hinder mot godkänd säkerhetsprövning. Även detta bör tydliggöras i paragrafen.

FMV:s förslag till 5 kap. 2 § andra stycket:

Den som prövningen gäller ansvarar för att lämna alla uppgifter som kan ha betydelse för prövningen. *För en godkänd säkerhetsprövning måste uppgifterna, oavsett om de härstammar från Sverige eller utlandet, kunna bedömas som tillförlitliga.* Avsaknad av tillförlitliga uppgifter eller andra brister i utredningen *utgör* hinder mot godkänd säkerhetsprövning.

Den som prövningen gäller ansvarar för att lämna alla uppgifter som kan ha betydelse för prövningen. Avsaknad av tillförlitliga uppgifter eller andra brister i utredningen *kan, efter en sammantagen bedömning i det enskilda fallet, utgöra* hinder mot godkänd säkerhetsprövning.

Det föreslagna tillägget i 5 kap. 2 § andra stycket ställer högre krav på den som provas, eftersom denna ska inkomma med uppgifter som kan ha betydelse för prövningen eller som denna blir uppmanad att inkomma med. Tillägget ställer dessutom högre (kompetens-)krav på den som genomför säkerhetsprövningen, eftersom denna har en författningsstyrd skyldighet att bedöma uppgifternas äkthet. FMV anser att detta kan behöva förtydligas och även tydliggöras i konsekvensutredningen.

Förslag på ändring i 6 kap. 4 § Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd

FMV anser att Säkerhetspolisens förslag på tillägg ”*ska vid bedömningen särskild vikt läggas vid det säkerhetsshot mot Sverige som landet ifråga utgör*” i 6 kap. 4 § Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd (PMFS 2022:1) i grunden är bra. FMV välkomnar den bakomliggande tanken att det främst är medborgarskap eller kopplingar till vissa länder (de som utgör ett säkerhetsshot mot Sverige) som kan anses vara problematiskt utifrån ett säkerhetsskyddsperspektiv.

Säkerhetspolisens tilläggsförslag ställer dock höga krav på att den som genomför säkerhetsprövningen har säkerhets- och försvarspolitisk insikt och djupgående kunskap om vilket säkerhetsshot mot Sverige som olika länder utgör. Eftersom säkerhetsshot kan variera över tid och även bero på den säkerhetskänsliga verksamhet som bedrivs för stunden, så anser FMV att det kan vara svårt för verksamhetsutövare som inte har förmåga att kartlägga säkerhetsshot eller har tillgång till underrättelser att känna till vilka länder som vid vart givet tillfälle är problematiska från säkerhetssynpunkt.

FMV bedömer att tillägget därmed antingen riskerar att bli en verkningslös ”papperstiger” som endast få verksamhetsutövare har möjlighet att efterleva, eller att tillägget kan leda till godtyckliga eller felaktiga bedömningar hos de verksamhetsutövare som genomför säkerhetsprövning. Enligt FMV:s mening skulle det därför vara önskvärt om Säkerhetspolisen kunde tillhandahålla utbildning

YTTRANDE

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2022-12-09	22FMV8294-1	1.3
	Dokumentversion	Sida
		3(4)

samt detaljerad och uppdaterad information till verksamhetsutövare som bedriver säkerhetskänslig verksamhet om vilka länder som för tillfället bedöms utgöra säkerhetshot mot Sverige. Det skulle troligtvis leda till att verksamhetsutövare i större utsträckning gör mer enhetliga bedömningar och att säkerhetsskyddet för verksamheter som har betydelse för Sveriges säkerhet ökar.

Konsekvenser av tilläggsförslagen

Säkerhetspolisen anger att tilläggsförslagen kan påverka enskilda individer som till följd av tilläggen inte kan bedömas som lämpliga att inneha vissa säkerhetsklassade anställningar. FMV vill tillägga att det inte endast är enskilda individer som kan påverkas negativt, utan att tilläggsförslagen även kan ge negativa konsekvenser för den svenska försvarsindustrin, och i förlängningen för Sveriges säkerhet ur ett försvarsmaterieförsörjningsperspektiv. Inom försvarsindustrin bedrivs många utvecklings- och teknikintensiva projekt och uppdrag vars framgångsfaktor till stor del beror på tillgång till individer med spetskunskap inom en rad olika områden. Dessa personer är ofta svårrekryterade och den eftersökta kompetensen finns inte alltid att tillgå i Sverige. I dessa fall måste eventuella sårbarheter som rör personens koppling till utlandet även beaktas i förhållande till vilken skada som försenad eller utebliven försvarsmateriel kan innebära för försvarsförmågan, och därmed för Sveriges säkerhet. Vidare så bedrivs många projekt inom försvarsmaterielområdet som bilaterala eller multilaterala samarbeten med utländska myndigheter, organisationer och företag.

Säkerhetspolisen bedömer att förslaget inte kommer medföra några ekonomiska konsekvenser för de verksamhetsutövare som träffas av förslaget. FMV delar inte Säkerhetspolisens bedömning. FMV anser att det kan tillkomma merkostnader för verksamhetsutövare i de fall en redan anställd person, med befintlig eller nyttillkommen anknytning till utlandet, inte längre bedöms lämplig att delta i säkerhetskänslig verksamhet sett till de tillägg som Säkerhetspolisen föreslår. I praktiken innebär det att verksamhetsutövaren kan behöva erbjuda medarbetaren en annan tjänst som inte är placerad i säkerhetsklass. De ekonomiska konsekvenserna skulle i ett sådant scenario innebära tillkommande kostnad för nyrekrytering och lönekostnad för att ersätta medarbetaren som inte längre anses lämplig med en annan person som klarar säkerhetsprövningen. Därtill skulle det kunna tänkas tillkomma kostnader för arbetsrättsliga utredningar om omplacering eller uppsägning samt eventuella handläggnings- och skadeståndskostnader om ett uppsägningsförfarande skulle prövas i domstol.

I den slutliga handläggningen har avdelningschef Pär Landby och säkerhetsskyddshandläggare Linda Hols Salén deltagit, den senare har varit föredragande.

Försvarets materielverk

Martin Västberg
Bitr. säkerhetsskyddschef

Sändlista

Regeringskansliet avsett för Justitiedepartementet (ju.remissvar@regeringskansliet.se)

YTTRANDE

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2022-12-09	22FMV8294-1	1.3
	Dokumentversion	Sida
		4(4)

Kopia till

Regeringskansliet avsett för Justitiedepartementet (ju.L4@regeringskansliet.se)

Ledstab

JurJur

JurSäk

Arkiv